

Naturgenopretning i et internationalt perspektiv

Hvordan skiller Danmark sig ud?

Anders Barfod
Sektionsleder, Bioscience
Aarhus Universitet
Medlem af IPBES-DK

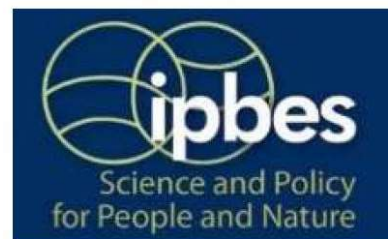

Lars Dinesen
Special konsulent
Københavns Universitet
Koordinator for IPBES-DK

Om IPBES

IPBES er en mellemstatslig organisation, der skal styrke forbindelsen imellem forskningen og beslutningstagerne i spørgsmål omkring biodiversitet og økosystemydelser. IPBES leverer videnskabelig konsensusrapporter, udarbejder af tværfaglige teams og anviser politiske handlemuligheder. Rapporterne skal vedtages af alle deltagende parter i IPBES.

IPBES – eller Intergovernmental science-policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services – er på mange måder en pendant til det internationale klimapanel. IPBES blev grundlagt i april 2012 i regi af FN-organisationerne UNEP, UNESCO, FAO og UNDP. Der er i dag 132 medlemsstater.

Det danske kontor blev etableret i 2016 i et samarbejde mellem København, Aarhus, Roskilde og Syddansk Universitet samt Miljø-og Fødevareministeriet.

IPBES i Danmark

<http://www.ipbes.dk/>

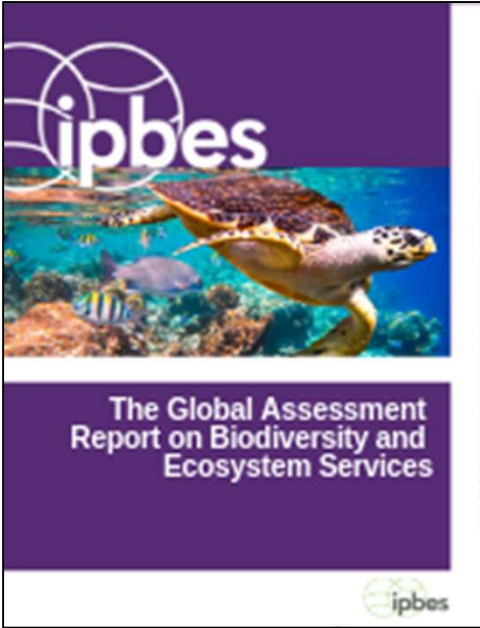
Universitetsparken 15, bygn. 3, 3. sal

2100 København Ø

Kontakt: Lars Dinesen, lars.dinesen@smm.ku.dk - tlf. 93509570

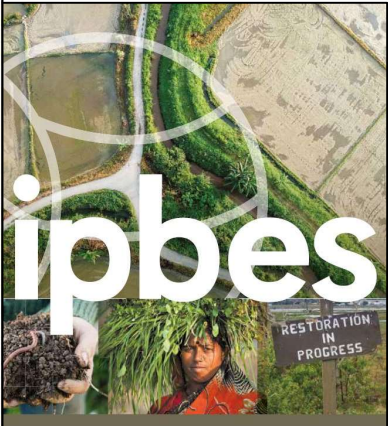

IPBES' rapporter

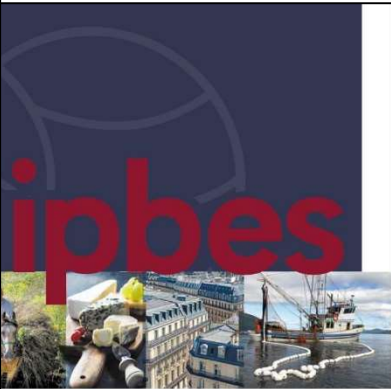
2019

450 eksperter
1.800 sider
15.000 referencer

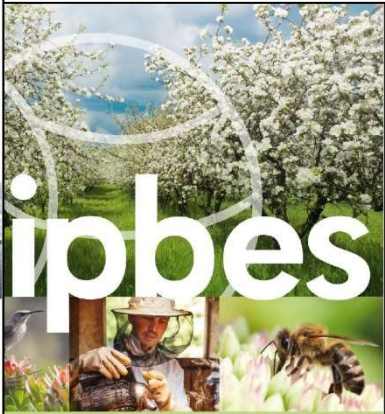
2018

The assessment report on
**LAND
DEGRADATION AND
RESTORATION**
SUMMARY FOR POLICYMAKERS

2018

The regional assessment report on
**BIODIVERSITY AND
ECOSYSTEM SERVICES
FOR EUROPE AND
CENTRAL ASIA**
SUMMARY FOR POLICYMAKERS

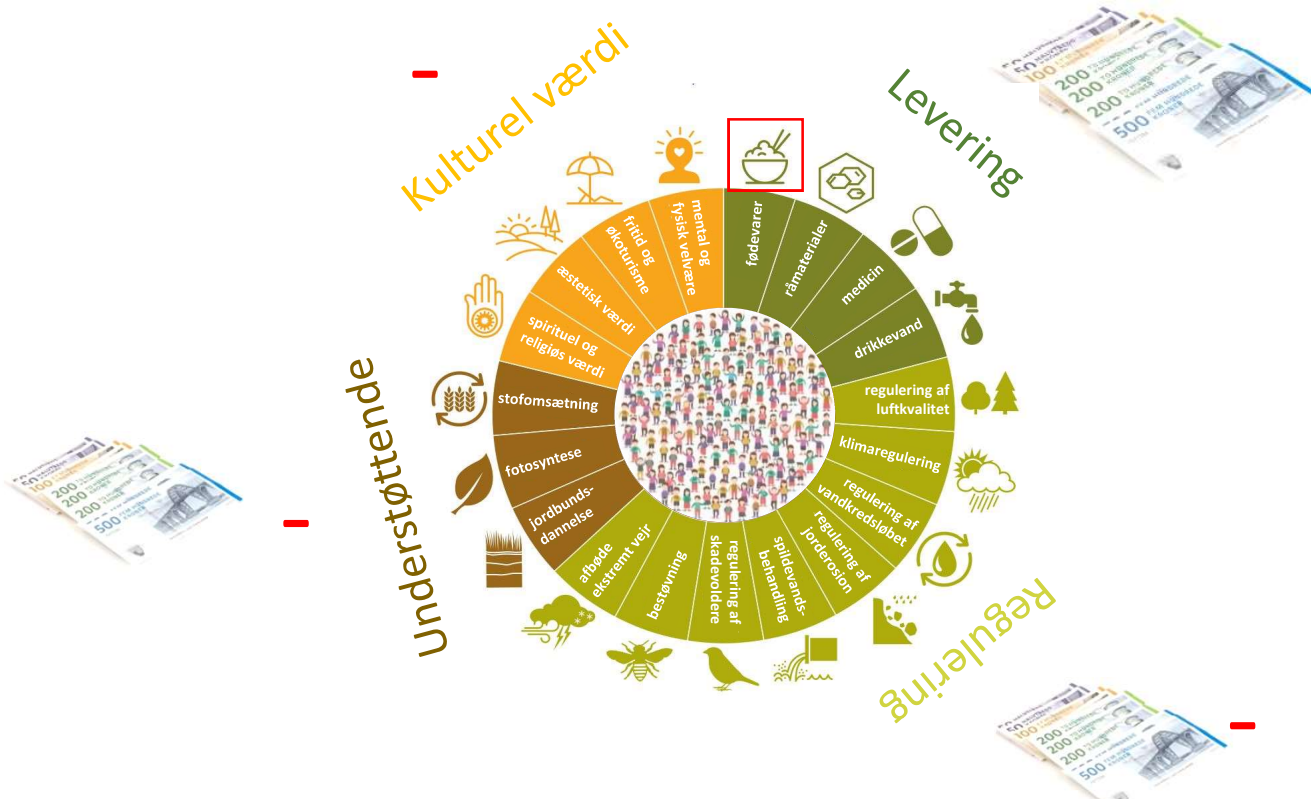

2016

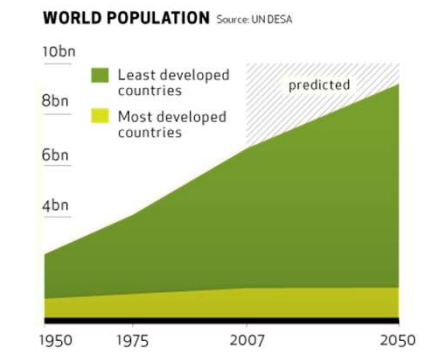
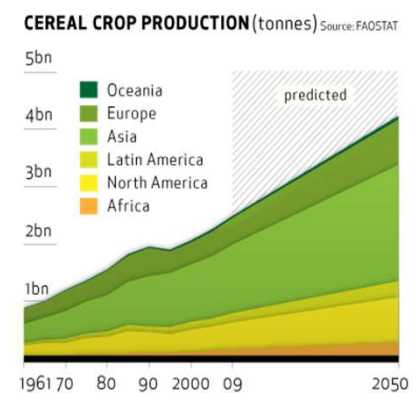
The assessment report on
**POLLINATORS,
POLLINATION AND
FOOD PRODUCTION**
SUMMARY FOR POLICYMAKERS

Menneskets afhængighed af biodiversitet

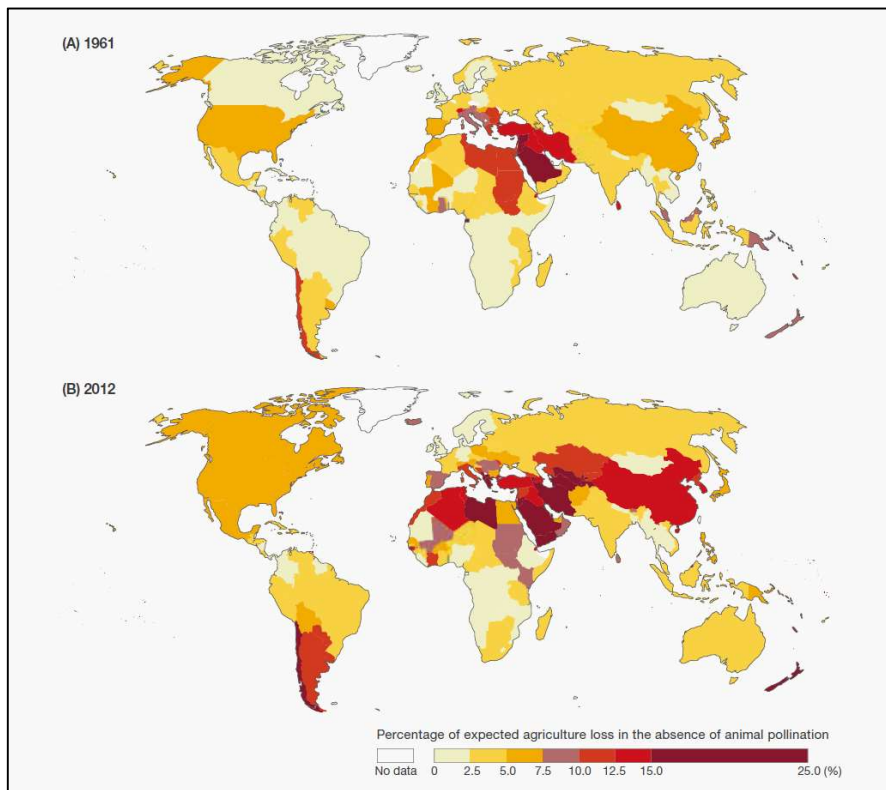
+

Den samlede værdi af jordens **økosystem tjenester** til menneskeheden er blevet opgjort til ca. 125 billioner US\$ om året (totale BNP: 80 billioner US\$). Det globale tab af økosystemtjenester ligger et sted mellem 4 og 20 billioner US\$

Constanza et al. *Global Environmental Change* 26: 50-61 (May 2014)

En økosystemtjeneste

Selv når man tager hensyn til er at obligatorisk krydsbestøvede afgrøder kun i vekslende grad er afhængige af dyrebestøvere, er **5-8 % af den globale fødevareproduktion stadigvæk direkte bestemt af dyrebestøvning** svarende til en årlig markedsværdi på \$235- \$577 milliarder US\$ (i 2015).

DK eksempel: Insekter er ansvarlige for **5-15% af bestøvningen af vinter-rapsafgrøder** svarende til en værdi på 90-270 millioner Kr. (iflg. tal fra Fødevareøkonomisk Institut 2008)

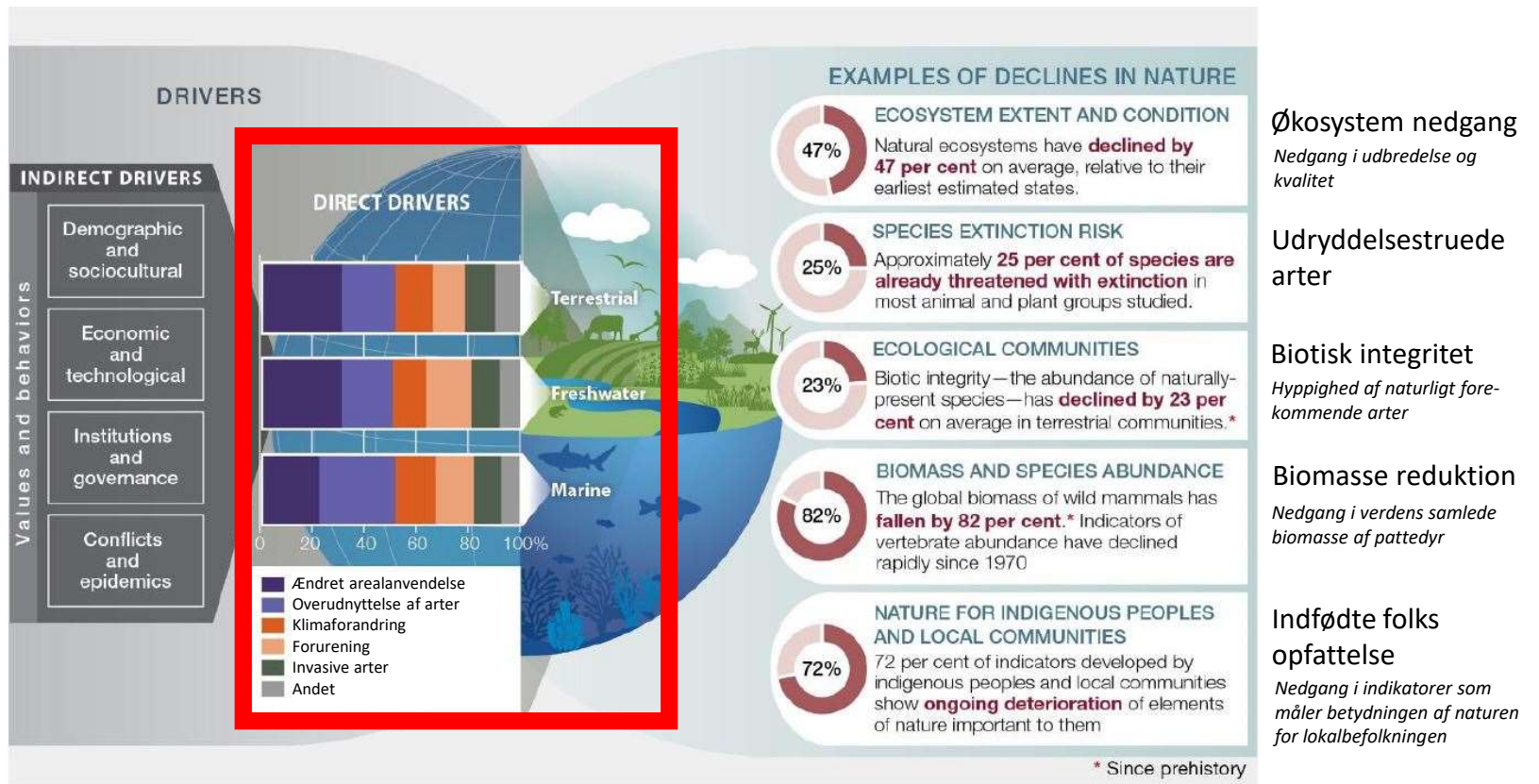
Direkte årsager til negativ økosystem forandring (i faldende rækkefølge af vigtighed)

Handling der kan isætte gang i en bæredygtig omstilling

1. Udvikle incitamentstrukturer og øge kapaciteten til bæredygtig omstilling. Fjerne naturskadelige støtteordninger.
2. Samordne beslutningsprocesser på tværs af administrative og faglige grænser.
3. Igangsætte klimaforbyggende tiltag inden for alle samfundets sektorer.
4. Forvalte samfundet og naturen i erkendelse af usikkerheder og kompleksitet.
5. Styrke miljølovgivningen og dennes udmøntning.

Status for tilbagegangen i naturen

Økosystem nedgang
Nedgang i udbredelse og kvalitet

Udryddelsestruede arter

Biotisk integritet
Hyppighed af naturligt forekommende arter

Biomasse reduktion
Nedgang i verdens samlede biomasse af pattedyr

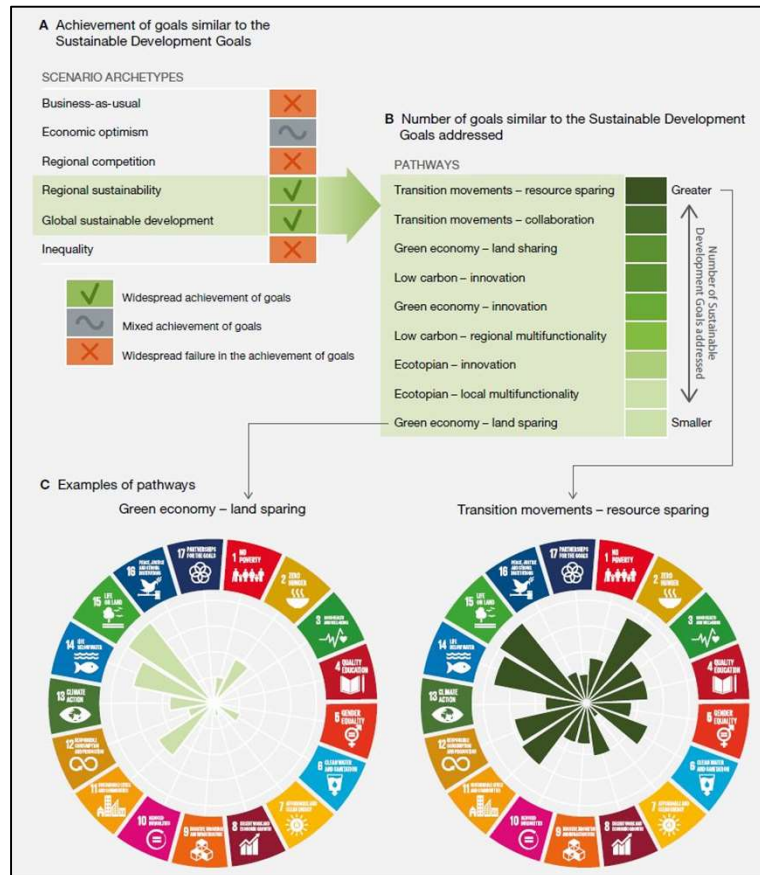
Indfødte folks opfattelse
Nedgang i indikatorer som måler betydningen af naturen for lokalbefolkningen

Naturen og verdensmålene

Box SPM 3 Scenario archetypes.

The scenario and modelling studies in the literature {5.2.3, 5.3.3.} were mapped to six existing scenario archetypes {5.2.2; Box 5.3}, which represent diverse plausible futures for Europe and Central Asia:

- *Business-as-usual* assumes the continuation of past and current trends in indirect and direct drivers.
- *Economic optimism* assumes global developments steered by economic growth, resulting in a strong dominance of international markets with a small degree of regulation.
- *Regional^o competition* assumes an increasingly fragmented world with a growing gap between rich and poor; increasing problems with crime, violence and terrorism; and strong trade barriers.
- *Regional^o sustainability* assumes a shift towards local and regional decision-making that is strongly influenced by environmentally aware citizens. A proactive attitude to environmental management prevails, but poor international collaboration obstructs coordination to solve global environmental issues.
- *Global sustainable development* assumes an increasingly proactive attitude by policymakers and the public towards environmental issues, a high level of international cooperation and strong regulation.
- *Inequality* assumes increasing economic, political and social inequalities with power concentrated in a relatively small political and business elite who invest in green technology.

Hvad gør det internationale samfund?

EU samarbejde

Hovedmål for 2020:

Standse tabet af biodiversitet og forringelsen af økosystemtjenester i EU inden udgangen af 2020 og intensivere EU's bestræbelser på at standse tabet af biodiversitet på globalt plan

Vision for 2050:

EU's naturkapital (biodiversitet og de tilhørende økosystemtjenester) er i 2050 beskyttet, værdiansat og passende reetableret

Multilateralt samarbejde

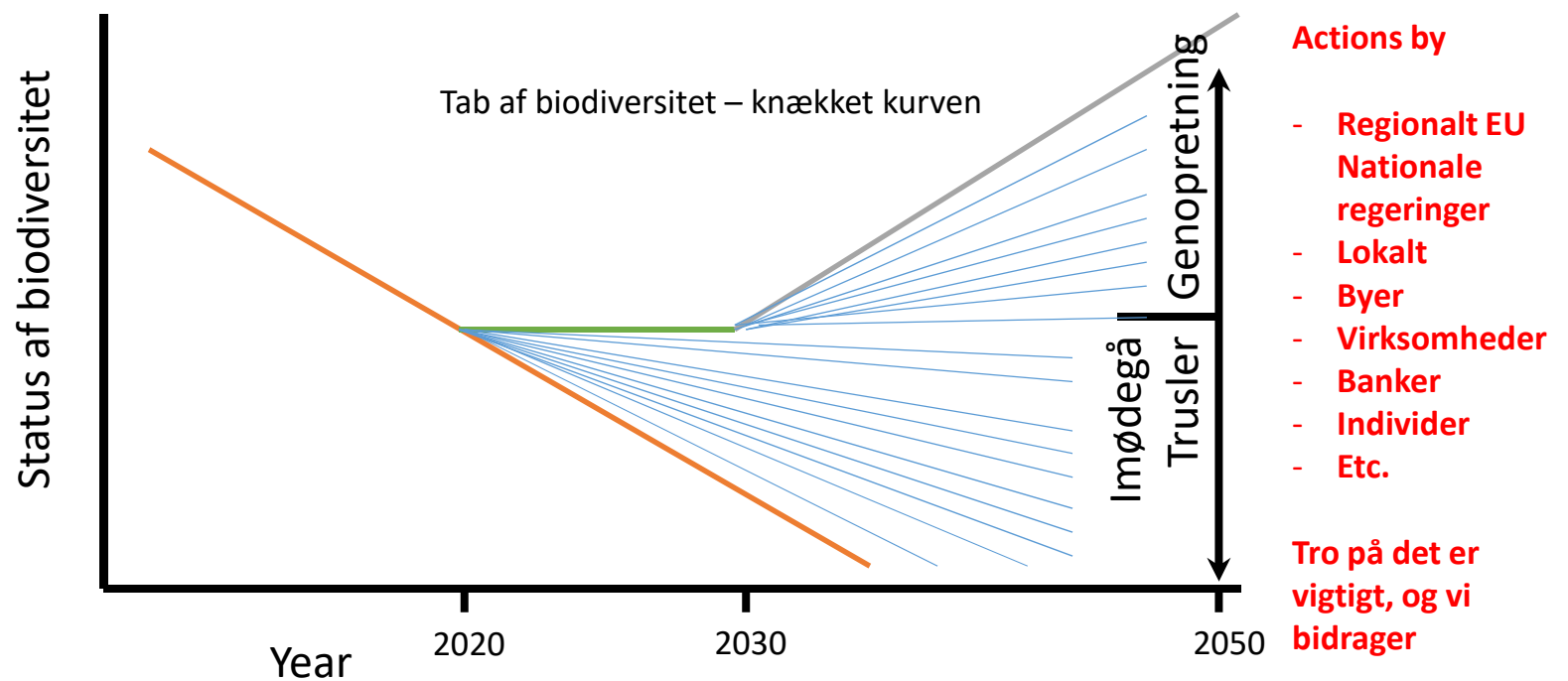
Aichi målene for 2020:

- Adressere de underliggende årsager til tab af biodiversitet
- Reducere det direkte pres på biodiversitet og fremme bæredygtighed
- Beskytte økosystemer, arter og genetisk mangfoldighed
- Øge fordelene for alle fra biodiversitets- og økosystemtjenester
- Forbedre implementeringen af målene gennem partcipatorisk planlægning og kapacitetsopbygning

Hvordan knækker vi kurven (fokus på aktiviteter/responses!)

www.cbd.int/post2020

Genopretning i lyset af verdensmålene

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

DELMÅL: Der skal tages **omgående** og **væsentlig handling** for at begrænse forringelse af naturlige levesteder, stoppe tab af biodiversitet ...

Transformational change

IPBES Global Assessment 2019

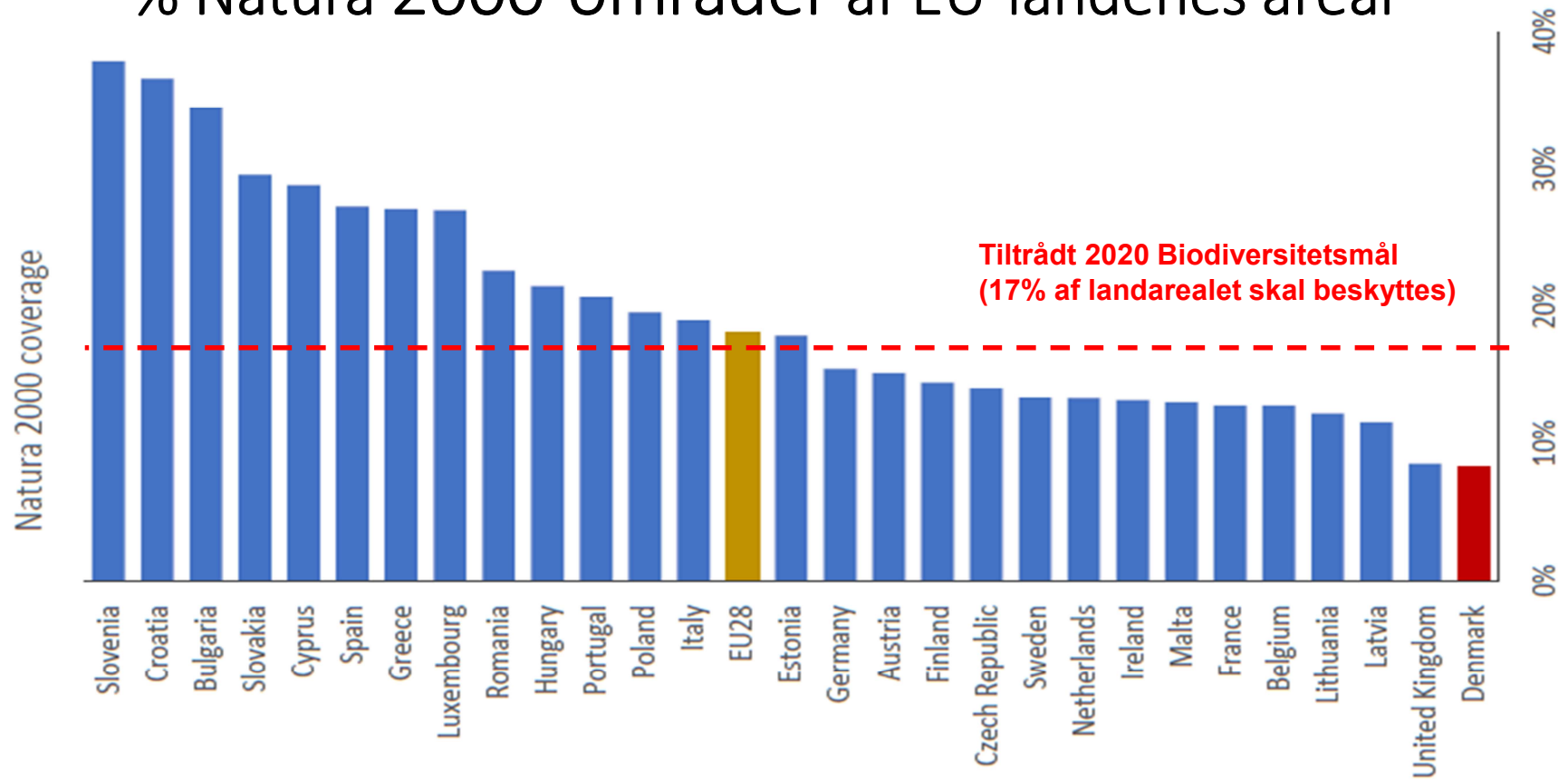
“GENOPRETNING” er defineret som en **bevidst aktivitet, der **initierer** eller **accelererer** genkomsten af et økosystem fra et forarmet eller degraderet stadie.**

“FORARMET STADIE” er defineret som de mange menneskelige påvirkninger, der forårsager tilbagegang eller tab af **biodiversitet, økosystem funktioner eller økosystem tjenester ...**

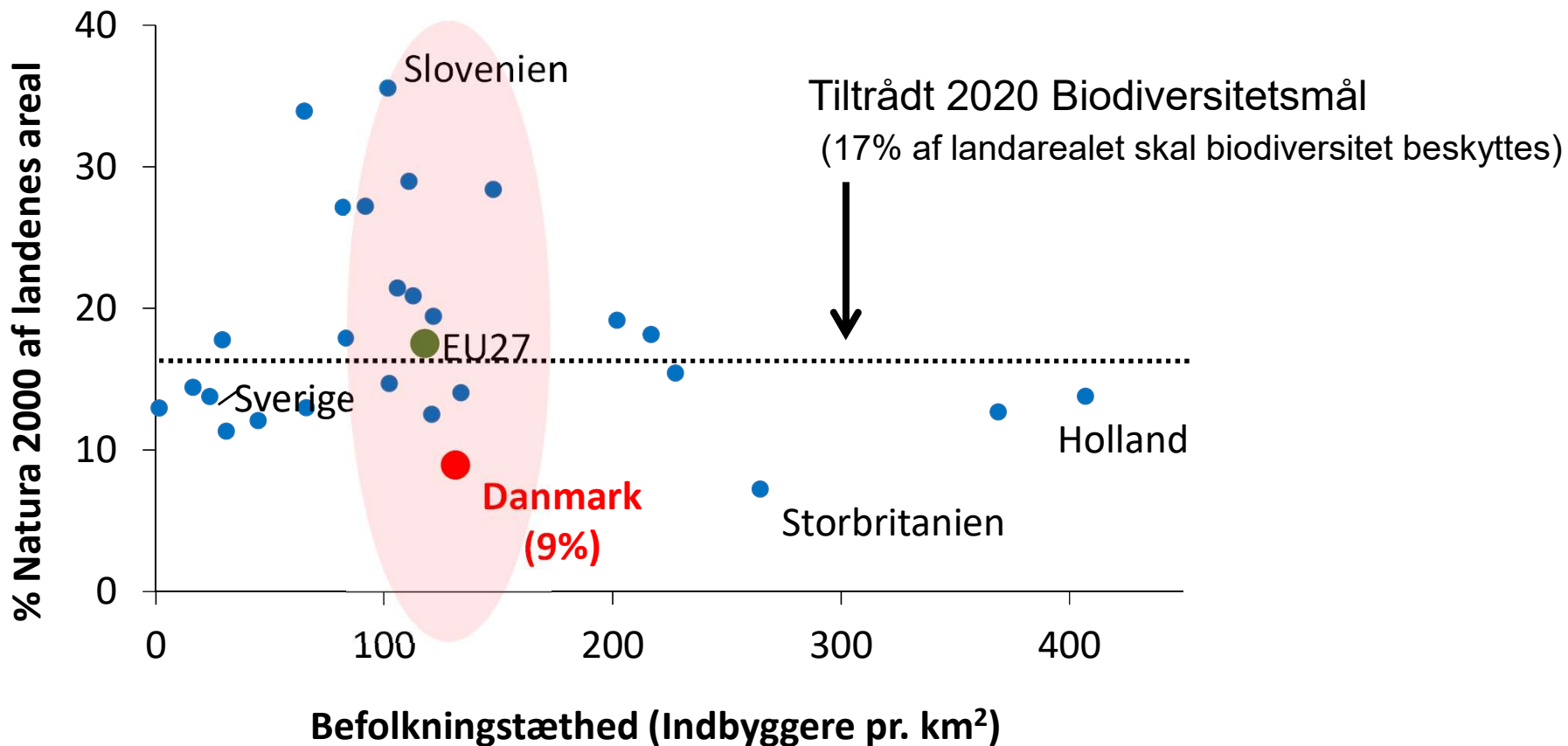
HVAD GØR VI I DANMARK FOR AT KOMME TÆTTERE PÅ MÅLENE?

% Natura 2000-områder af EU-landenes areal

HVAD GØR VI I DANMARK FOR AT KOMME TÆTTERE PÅ MÅLENE?

Natura 2000 vs. befolkningstæthed i EU

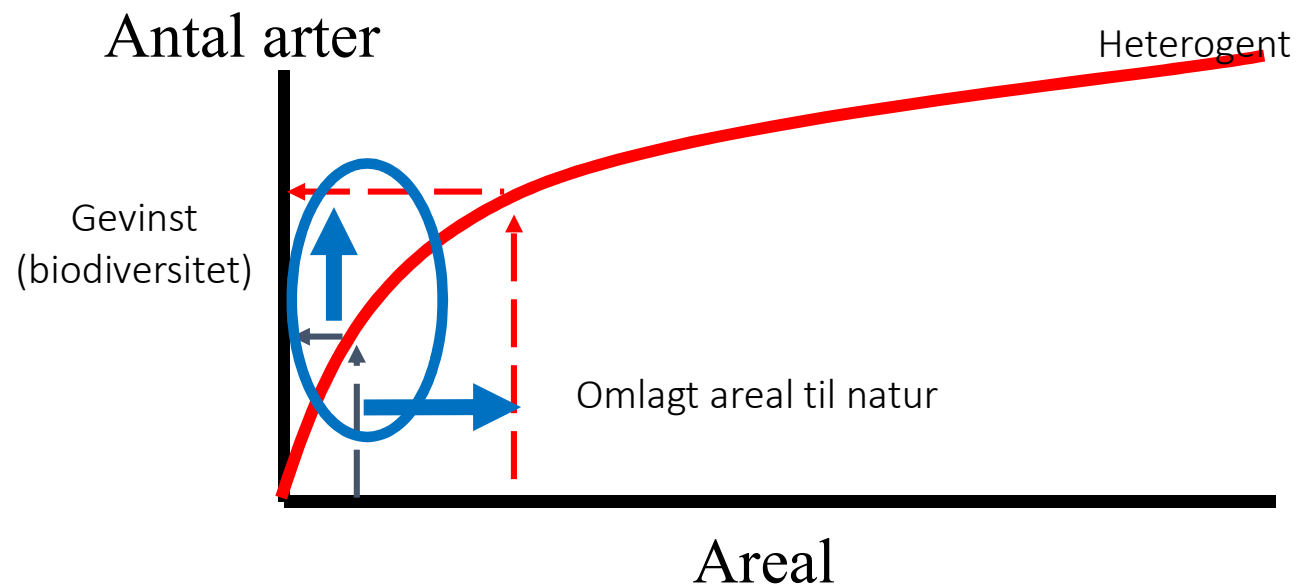

Sammenstillet af Center for Makroøkologi, Evolution og Klima, Københavns Universitets baseret på data fra Europa Kommissionen (<http://ec.europa.eu/environment/>)

HVAD GØR VI I DANMARK FOR AT KOMME TÆTTERE PÅ MÅLENE?

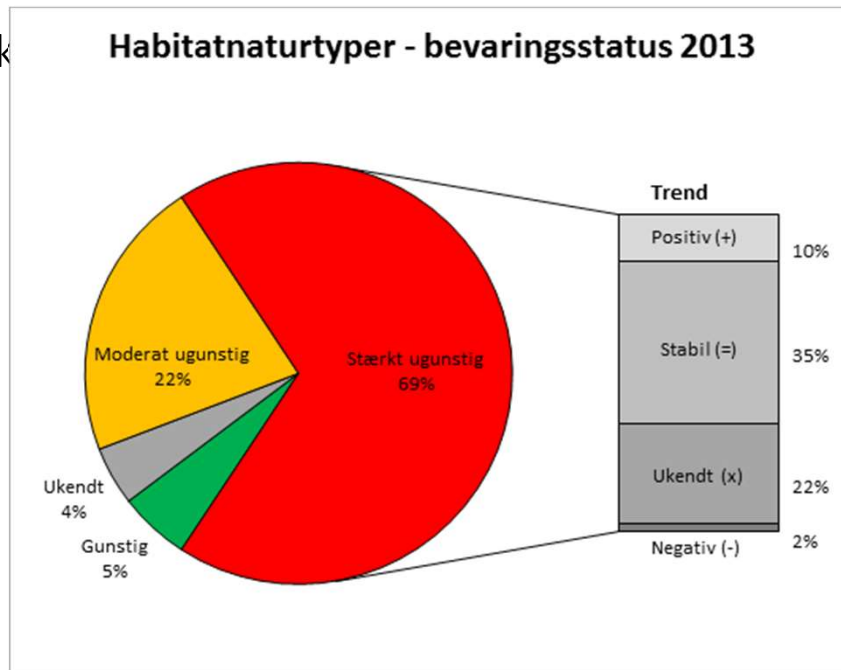
Kan opsummeres som:

Arts-arealkurven - *En af naturens love*

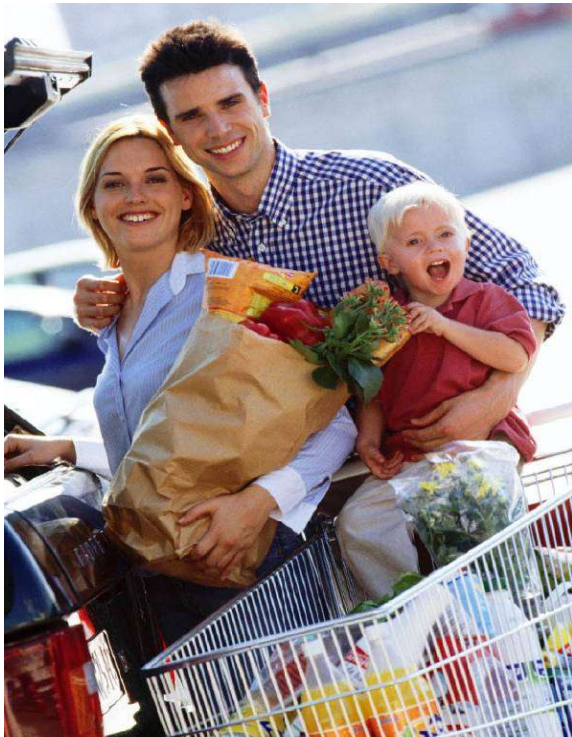
Naturkvalitet og funtionalitet

Danmark

DK udenfor EU – et eksempel

DANMARK

BNP: DK 57K TZ: 958 WB

Uddannelse: DK HØJ TZ LAV

Befolkningstæthed: DK 135
TZ 65 indbyggere/km²

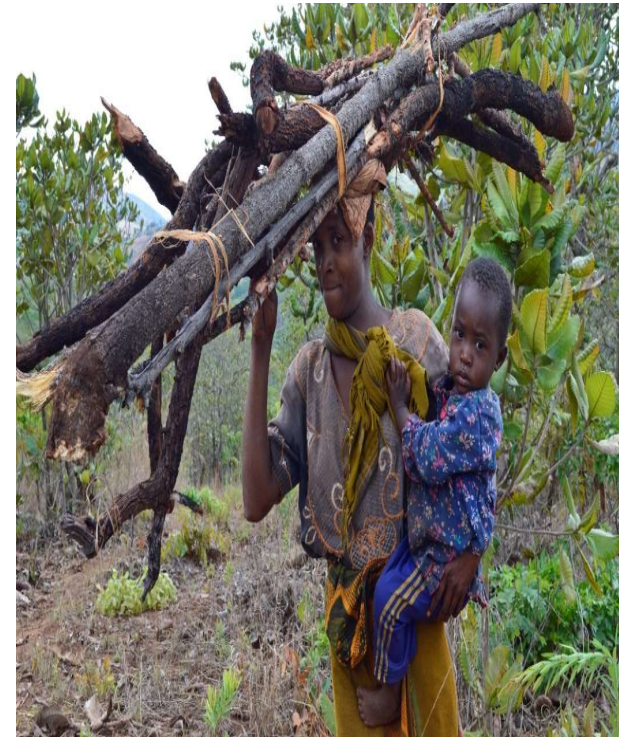
Beskyttede områder: DK 9%
? TZ 45% af landarealet

Nationalpark status: DK med
og TZ uden mennesker

Globalt fodaftryk: DK højt TZ
lavt

Befolkningsvækst DK 0.7% TZ
3,1%

TANZANIA

DK: Potentialet for genopretning er stort 😊
Højne egen livskvalitet?
Bidrage til globalt lederskab sætte vores viden i spil?

Prinsipper?:

Genopretning på naturens præmisser? Med minimum indgreb?
Baseline – fremadrettet fokus mod naturlig dynamik?

Behov for opsamling og mere viden?:

Erfaringsopsamling?
Genopretning - guidance for forskellige naturtyper?
Evt. arealstørrelser og fordeling?

Ekspertworkshop 20. september?

Shifting baseline syndrome

With ongoing environmental degradation at local, regional, and global scales, people's accepted thresholds for environmental conditions are continually being lowered. In the absence of past information or experience with historical conditions, members of each new generation accept the situation in which they were raised as being normal.

*Masashi Soga and Kevin J Gaston
Front Ecol Environ 2018; 16(4): 222–230*

